

Табела 5.1. Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Назив предмета: ОПЛЕМЕЊИВАЊЕ НА ИЗАБРАНА СВОЈСТВА			
Наставник или наставници: др Мирјана Шијачић-Николић ; др Марина Нонић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 20 (двадесет)			
Услов: Нема			
Циљ предмета: Да студентима укаже на неопходност усмереног моделовања економски најзначајнијих врста дрвећа и жбуња, као и да их научи поступцима и методама реконструкције постојећих и стварања њихових нових културних облика. Својства на која се врши оплеменење шумског и украсног дрвећа и жбуња (правост дебла, пунодрвност дебла, отпорност према мразу, отпорност према суши, отпорност према биљним болестима и штеточинама, преживљавање садница, декоративна својства, итд.) директно утичу на унапређење биљне производње. Такође, све ово има великог значаја при оснивању шумских култура, интензивних засада и шумских плантажа и озелењавања урбаних простора.			
Исход предмета: Стечена знања из области реконструкције постојећих и стварања нових културних (оплемењених) биљака.			
Садржај предмета: <u>Теоријска настава:</u> 1. Избор полазног материјала: упознавање групне и индивидуалне варијабилности дрвећа и жбуња; одабирање (индивидуална и масовна селекција); 2. Генетичка реконструкција врста шумског и украсног дрвећа и жбуња: семенске састојине, семенске плантаже, производња генетски квалитетног репродуктивног материјала; 3. Оплеменење на изабрана својства: оплеменење на правост и пунодрвност дебла; оплеменење на отпорност према мразу и суши; оплеменење на отпорност према биљним болестима и штеточинама; оплеменење у циљу веће отпорности на неповољне агенсе абиотичке средине; оплеменење на преживљавање садница; оплеменење на декоративна својства; 4. Стварање сорти-култивара шумског и украсног дрвећа и жбуња: избор родитељских парова; хибридизација; производња хибридних биљака; 5. Оцена вредности нових оплемењених облика дрвећа и жбуња: планирање компаративних испитивања; организација и технологија подизања огледа; анализа огледа; статистичке методе обраде добијених података; анализа и тумачење добијених статистичких параметара.			
Препоручена литература: 1. Šijačić-Nikolić, M., Nonić, M. (2019): Biological Diversity: Global Threats. In: Leal Filho W., Azul A., Brandli L., Özuyar P., Wall T. (eds) Life on Land. Encyclopedia of the UN Sustainable Development Goals. Springer, Cham 2. Nonić, M., Šijačić-Nikolić, M. (2019): Genetic Diversity: Sources, Threats, and Conservation. In: Leal Filho W., Azul A., Brandli L., Özuyar P., Wall T. (eds) Life on Land. Encyclopedia of the UN Sustainable Development Goals. Springer, Cham 3. Šijačić-Nikolić, M., Milovanović, J., Nonić, M. (2019): Forests of Southeast Europe Under a Changing Climate: Conservation of Genetic Resources. Springer Nature Switzerland AG, Cham (486) 4. Нонић, М. (2016): Унапређење масовне производње лисно-декоративних култивара букве калемљењем. Докторска дисертација, Универзитет у Београду-Шумарски факултет, Београд (281) 5. Ivetić, V., Devetaković, J., Nonić, M., Stanković, D., Šijačić-Nikolić, M. (2016): Genetic diversity and forest reproductive material - from seed source selection to planting. iForest Vol. 9: 801-812 6. Isajev V., Šijačić-Nikolić M. (2011): Praktikum iz genetike sa oplemenjivanjem biljaka – Šumarski fakultet Univerziteta u Beogradu, Šumarski fakultet Univerziteta u Banja Luci: 1-240 7. Ballian D., Kajba D. (2011): Oplemenjivanje šumskog drveća i očuvanje njegove genetske raznolikosti. Šumarski fakultet Univerziteta u Sarajevu i Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu: 1-299 8. Šijačić-Nikolić M. (2000): Analiza genetskog potencijala generativne semenske plantaže omorike (Picea omorika /Panč./ Purkyne) primenom kontrolisane hibridizacije linija polusrodnika, Doktorska disertacija u rukopisu, Šumarski fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd 9. Borojević S. (1992): Principi i metode oplemenjivanja biljaka – Naučna knjiga, Beograd: 1-378 10. Tucović A. (1990): Genetika sa oplemenjivanjem biljaka – Naučna knjiga, Beograd: 1-596			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 6		Практична настава:
Методе извођења наставе: Предавања у комбинацији са интерактивном наставом, семинари, консултације и менторски рад са студентима.			
Оцена знања (максимални број поена 100):			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
семинари	40	усмени испт	60